Internet Rzeczy Projekt - BlackBox

Grupa Zajęciowa 2, zespół nr 3 Michał Krzempek, Kacper Machnik, Tomasz Madeja

22stycznia 2025

Spis treści

1	Założenia Projektu			
2	Architektura			
3	Opis działania systemu3.1Stany płytki3.2Procedura zmiany użytkownika3.3Zachowanie systemu w przypadku utraty zasilania			
4	Wykorzystane Czujniki 4.1 BMP280 - Czujnik Temperatury i Ciśnienia			
5	Wejścia oraz wyjścia5.1 Wejścia Cyfrowe			
6	Wykorzystanie BLE			
7	Pamięć nieulotna 7.1 NVS			
8	Komunikacja MQTT 8.1 Struktura Tematów			
	8.2 Format Komunikatów			

9	9 Funkcjonalności Aplikacji Serwerowej			
	9.1	Zarządzanie Użytkownikami		
	9.2	Zarządzanie Podróżami		
		Wizualizacja Danych		
		Przykładowe zrzuty ekranu z aplikacji webowej		

1 Założenia Projektu

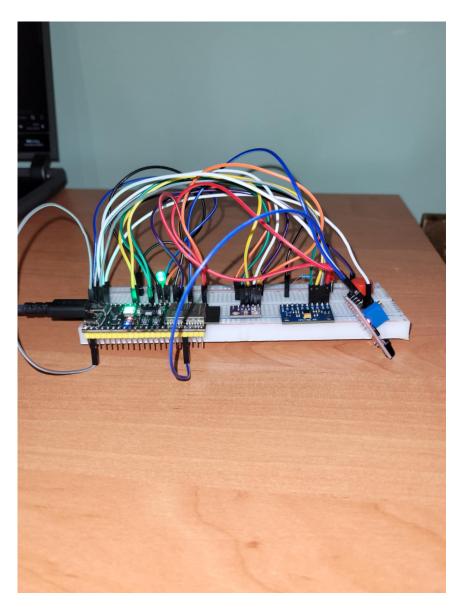
Projekt BlackBox to system monitorowania parametrów środowiskowych podczas transportu przesyłek. Główne funkcjonalności systemu obejmują:

- Monitorowanie parametrów środowiskowych:
 - temperatura i ciśnienie
 - przyspieszenie liniowe i prędkość kątową
 - wykrywanie podczerwieni
- $\bullet\,$ Synchronizacja czasowa pomiarów poprzez SNTP (Simple Network Time Protocol)
- Zdalna konfiguracja urządzenia z wykorzystaniem Bluetooth Low Energy oraz MQTT
- Transmisja danych do serwera z wykorzystaniem MQTT

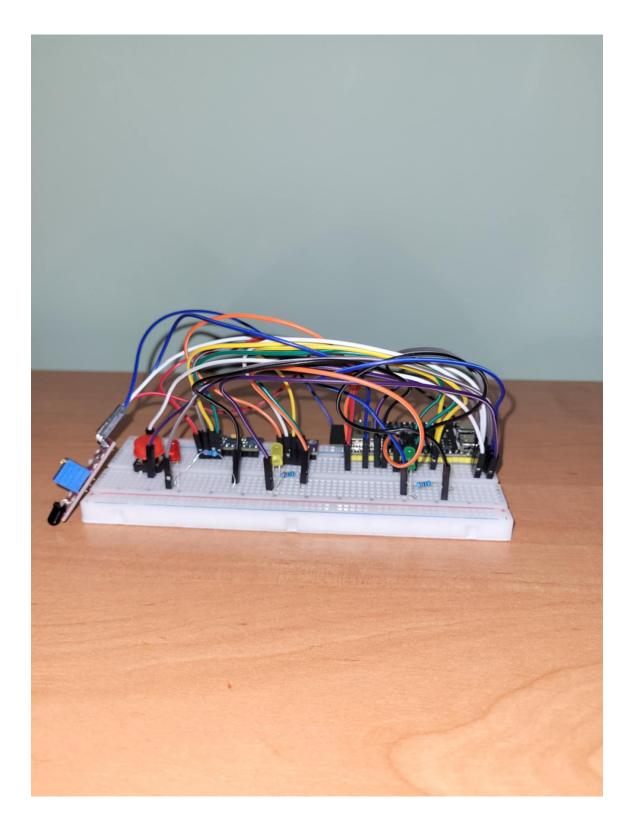
2 Architektura

Nasz projekt składa się z następujących części:

- ESP32 S3 N16R8 (16 MB pamięci FLASH oraz 8MB pamięci PSRAM)
- 3 diody (połączone kolejno do GPIO: 7, 16, 17)
- 1 przycisk (połączony do GPIO: 6)
- Czujnik BMP280 (podłączony przez I2C: SCL GPIO: 9, SDA GPIO: 8)
- Czujnik MPU6050 (podłączony przez I2C: SCL GPIO: 9, SDA GPIO: 8)
- Czujnik KY026 (Wyjście analogowe podpięte do: ADC 1 (GPIO 1), a wyjście cyfrowe do: GPIO 4)

Rysunek 1: ESP32 S3 i komponenty

Rysunek 2: ESP32 S3 i komponenty

3 Opis działania systemu

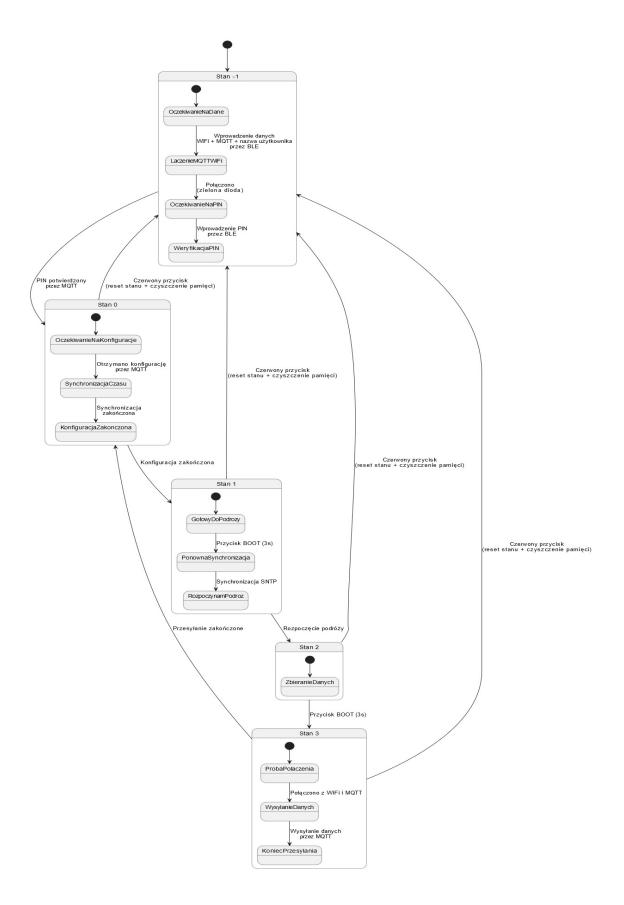
3.1 Stany płytki

W naszym systemie wyróżniamy 5 stanów, które sygnalizowane są dla użytkownika poprzez diodę znajdującą się na płytce i migającą na różne kolory:

- Stan DEVICE_STATE_NOT_CONFIGURED (-1) (kolor pomarańczowy) jest to stan, w którym płytka nie jest połączona z żadnym użytkownikiem. W tym stanie użytkownik musi poprzez BLE podać dane do WiFi, adres brokera MQTT oraz swoją nazwę użytkownika z serwisu webowego. Gdy płytka połączy się z Wifi oraz MQTT (co sygnalizowane jest zaświeceniem się zielonej diody) użytkownik może podać PIN, ze swojego konta w serwisie webowym, poprzez BLE do weryfikacji. Jeżeli PIN zostanie potwierdzony (potwierdzenie nastąpi poprzez MQTT) stan zmieni się na 0.
- Stan **DEVICE_STATE_CONFIGURING** (0) (kolor niebieski) jest to stan, w którym płytka jest połączona z konkretnym użytkownikiem. Płytka oczekuje na przekazanie jej, poprzez aplikację webową i MQTT, konfiguracji do podróży. Bezpośrednio po otrzymaniu konfiguracji płytka wyśle potwierdzenie otrzymania jej oraz spróbuje zsynchronizować czas poprzez SNTP. Po tym płytka zmieni swój wewnętrzny stan na 1.
- Stan DEVICE_STATE_READY_TO_TRAVEL (1) (kolor żótty) jest to stan, w którym płytka jest gotowa do podróży. Podróż następuje poprzez 3 sekundowe przytrzymanie przycisku BOOT znajdującego się na płytce. Ponieważ płytka mogła zostać skonfigurowana nieokreślony czas wcześniej przed podróżą, w tym momencie następuje ponowna próba synchronizacji czasu z SNTP.
- Stan **DEVICE_STATE_TRAVELLING** (2) (kolor zielony) jest to stan sygnalizujący podróż. W tym stanie płytka zbiera dane z czujników. Dane są zapisywanie do PSRAMu, a potem cyklicznie do pamięci FLASH. Aby zakończyć podróż należy ponownie przytrzymać przycisk przez 3 sekundy.
- Stan **DEVICE_STATE_AFTER_TRAVEL** (3) (kolor purpurowy) jest to stan, w którym płytka, jeżeli nie jest połączona z WiFi i MQTT, będzie próbować połączyć się do skutku, a gdy to nastąpi, zacznie przesyłać zebrane dane z sensorów (odczytane z pamięci FLASH oraz to, co dalej jest w PSRAM) na serwer poprzez MQTT. Po zakończeniu przesyłania, płytka wraca do stanu 0, co umożliwia odbycie kolejnej podróży.

3.2 Procedura zmiany użytkownika

Aby przywrócić płytkę do stanu -1, czyli do stanu w którym można ją sparować z innym użytkownikiem, należy kliknąć dedykowany, czerwony przycisk. Ta czynność spowoduje zmianę stanu i usunięcie wszystkich zapisanych wartości z pamięci nieulotnej oraz w momencie przypisania płytki do nowego użytkownika (co następuje poprzez weryfikację PINu), automatycznie zostanie usunięta z konta poprzedniego właściciela wraz z historią jej podróży. Jeżeli użytkownik spróbuje przypisać płytke drugi raz do tego samego konta to dane nie zostaną usunięte.

Rysunek 3: Diagram Stanów

3.3 Zachowanie systemu w przypadku utraty zasilania

Stan płytki jest zapisywany w pamięci nieulotnej. W przypadku utraty zasilania stan jest z niej odczytywany. Dla każdego wyróżnionego stanu w naszym systemie przewidziano możliwość utraty zasilania i zaimplementowano odpowiednie rozwiązania:

- Stan **DEVICE_STATE_NOT_CONFIGURED** (-1) (kolor pomarańczowy) w tym stanie wszystkie zmienne pozyskane poprzez BLE (poza PINem) są zapisywane do NVS, dzięki czemu po utracie zasilania wymagane jest tylko podanie ewentualnych pozostałych danych.
- Stan **DEVICE_STATE_CONFIGURING** (0) (kolor niebieski) w tym stanie oczekujemy na konfigurację czujników, która również po otrzymaniu są zapisywane do NVS. W przypadku utraty zasilania płytka po uruchomieniu ponownie próbuje połączyć się z Wifi i MQTT (do skutku) a następnie oczekuje na przesłanie konfiguracji.
- Stan **DEVICE_STATE_READY_TO_TRAVEL** (1) (kolor żółty) w tym stanie po stracie zasilania również próbuje połączyć się z WiFi i MQTT w celu zsynchronizowania czasu poprzez SNTP. Dane konfiguracji czujników są automatycznie odczytywane z NVS.
- Stan DEVICE_STATE_TRAVELLING (2) (kolor zielony) jest to stan sygnalizujący podróż. W tym stanie płytka zbiera dane z czujników. Dane są zapisywanie do PSRAMu, a potem cyklicznie do pamięci FLASH. Po utracie zasilania system przestaje zbierać nowe dane, ponieważ nie da się określić na ile czasu utracono zasilanie. Dane, które zostały zapisane w pamięci FLASH są zachowane i po zakończeniu podróży możliwe do odczytania.
- Stan **DEVICE_STATE_AFTER_TRAVEL** (3) (kolor purpurowy) jest to stan, w którym płytka, jeżeli nie jest połączona z WiFi i MQTT, będzie próbować połączyć się do skutku, a gdy to nastąpi, zacznie przesyłać zebrane dane z sensorów (odczytane z pamięci FLASH oraz to, co dalej jest w PSRAM) na serwer poprzez MQTT. W przypadku utraty zasilania, płytka ponownie spróbuje się połączyć z WiFi i MQTT i przesłać dane na serwer (tylko te z pamięci FLASH).

4 Wykorzystane Czujniki

4.1 BMP280 - Czujnik Temperatury i Ciśnienia

Czujnik BMP280 jest urządzeniem przeznaczonym do pomiaru temperatury oraz ciśnienia atmosferycznego. Komunikacja z czujnikiem odbywa się za pomocą interfejsu I2C. Zakres pomiarowy temperatury wynosi od $-40^{\circ}C$ do $+85^{\circ}C$, natomiast ciśnienia od 300 hPa do 1100 hPa. Dane pomiarowe są przetwarzane cyfrowo z rozdzielczością do 16 bitów. Strona internetowa umożliwia użytkownikowi konfigurację następujących parametrów:

- Dokładność pomiarów temperatury (oversampling rejestr 0xF4) pozwala ustawić stopień dokładności pomiarów. Wartość 0 oznacza brak wykonywania pomiarów temperatury.
- Dokładność pomiarów ciśnienia (oversampling rejestr 0xF4) umożliwia określenie dokładności pomiarów ciśnienia. Wartość 0 skutkuje wyłączeniem pomiarów ciśnienia.

- Filtr IIR (rejestr 0xF5) zapewnia filtrację danych pomiarowych, co pozwala na redukcję szumów w odczytach.
- Częstotliwość wykonywania i zapisywania pomiarów.

Dokumentacja czujnika

4.2 MPU6050 - Akcelerometr i Żyroskop

Czujnik MPU6050 łączy w sobie funkcjonalność akcelerometru i żyroskopu, umożliwiając pomiar przyspieszenia liniowego oraz prędkości kątowej. Komunikacja odbywa się poprzez interfejs I2C. Zakres pomiarowy przyspieszenia wynosi od $\pm 2g$ do $\pm 16g$, natomiast zakres pomiarowy prędkości kątowej mieści się w przedziale od $\pm 250^{\circ}/s$ do $\pm 2000^{\circ}/s$, oba z rozdzielczością 16-bitową. Strona internetowa pozwala na konfigurację następujących parametrów:

- Dokładność pomiaru prędkości kątowej (rejestr 0x1B) umożliwia wybór zakresu pomiarowego, gdzie większy zakres zmniejsza precyzję dla małych wartości.
- Dokładność pomiaru przyspieszenia liniowego (rejestr 0x1C) pozwala ustawić zakres pomiarowy, analogicznie większy zakres skutkuje mniejszą dokładnością dla niskich wartości.
- Filtr dolnoprzepustowy (rejestr 0x1A)– pozwala ograniczyć pomiary do wartości poniżej określonego progu, redukując zakłócenia.

Czujnik wykonuje pomiar co sekundę, a zapisywane są jedynie wartości, które spełniają poniższy wzór (dla każdego z 6 pomiarów jest obliczany osobno):

```
T\_a = base\_threshold + scaling\_factor \cdot current\_acceleration
T\_v = base\_threshold + scaling\_factor \cdot velocity
```

Wartości dla wzorów na próg (T) zostały wyznaczone eksperymentalnie. Dla przyspieszenia zastosowaliśmy następujące parametry:

- base threshold = 0.05,
- scaling factor = 0.01.

Dla prędkości uzyskano wartości:

- base_threshold = 2.5,
- scaling_factor = 0.01.

Dokumentacja czujnika

Dokumentacja czujnika

4.3 KY026 - Czujnik służący do wykrywania podczerwieni

Czujnik KY026 jest przeznaczony do wykrywania źródeł promieniowania podczerwonego w zakresie długości fal od 760 nm do 1100 nm. Urządzenie umożliwia analogowy pomiar natężenia promieniowania w zakresie od 0 do 3,3 V, z rozdzielczością 12-bitową. Przetwarzanie analogowo-cyfrowe pozwala na uzyskanie wartości pomiarowych w przedziale od 0 do 4095, gdzie niższe wartości wskazują na silniejsze źródło promieniowania podczerwonego (w naszym przypadku otwarcie paczki), a wyższe wartości oznaczają brak lub bardzo słabe promieniowanie w tym paśmie.

5 Wejścia oraz wyjścia

5.1 Wejścia Cyfrowe

- Przycisk do czyszczenia pamięci NVS
 - Resetowanie zapisanych danych w pamięci nieulotnej (NVS) i przywrócenia płytki do stanu nieskonfigurowanego i niepołączonego z żadnym użytkownikiem.
- Przycisk BOOT, znajdujący się na płytce, do włączania/wyłączania rozgłaszania Bluetooth
 - Aby włączyć rozgłaszanie Bluetooth Low Energy należy nacisnąć przycisk. Włączone rozgłaszanie jest sygnalizowane świeceniem czerwonej diody.
- Przycisk BOOT do włączania/wyłączania trybu podróży (przytrzymaj 3 sekundy)
 - Aby rozpocząć lub zakończyć podróż należy przytrzymać przycisk BOOT przez 3 sekundy, zmiana stanu sygnalizowana jest kilkukrotnym miganiem żółtej diody.

5.2 Wyjścia cyfrowe

- Dioda RGB LED sygnalizująca wewnętrzny stan płytki
 - Migająca dioda znajdująca się na płytce, zmieniająca swój kolor zależnie od jednego z pięciu wyróżnionych wewnętrznych stanów.
- Dioda LED sygnalizująca status komunikacji Bluetooth
 - Czerwona dioda świeci się, gdy rozgłaszanie BLE jest właczone
- Dioda LED sygnalizująca tryb podróży
 - Zółta dioda mignie kilka razy, gdy podróż jest rozpoczynana lub kończona.
- Dioda LED sygnalizująca wysyłanie danych z czujników
 - Żółta dioda miga, gdy zapisane dane są przesyłane poprzez MQTT.
- Dioda LED sygnalizująca połączenie z WiFi oraz MQTT
 - Zielona dioda świeci, gdy płytka połączona jest z WiFI oraz MQTT .

6 Wykorzystanie BLE

Bluetooth Low Energy wykorzystywane jest do początkowej konfiguracji urządzenia oraz przypisania urządzenia do użytkownika:

- Konfiguracja połączenia WiFi (SSID i hasło)
- Konfiguracja brokera MQTT (URL)

- Konfiguracja użytkownika (nazwa użytkownika z serwera)
- Przesłanie PIN-u do połączenia płytki z kontem użytkownika

Wszystkie dane (poza PINem) zapisywane są do NVS, aby w razie odłączenia zasilania uniknąć konieczności ponownego podania danych.

Rozgłaszanie BLE jest uruchamiane za pomocą naciśnięcia przycisku BOOT znajdującego się na płytce, gdy rozgłaszanie jest włączone, świeci czerwona dioda.

7 Pamięć nieulotna

7.1 NVS

Moduł umożliwia zapis i odczyt kluczowych danych konfiguracyjnych do nieulotnej pamięci NVS. Dzięki temu konfiguracja urządzenia jest zachowywana nawet po jego ponownym uruchomieniu. W pamięci NVS zapisywane są następujące informacje:

- Stan płytki określa aktualny stan urządzenia.
- SSID nazwa sieci Wi-Fi, do której urządzenie ma się połączyć.
- Hasło do sieci hasło zabezpieczające dostęp do sieci Wi-Fi.
- Nazwa użytkownika identyfikator użytkownika korzystającego z urządzenia.
- URL brokera adres URL brokera MQTT, z którym urządzenie ma nawiązać połączenie.
- Konfiguracja czujników dane otrzymane z serwisu webowego do konfiguracji czujników.

7.2 Flash

Dane odczytane z każdego z sensorów są zapisywane do buforów w PSRAM o rozmiarze 4096 bajtów. Gdy któryś z buforów zostanie zapełniony w 90% następuje zapisanie danych w bloku pamięci FLASH. System umożliwia na zapisanie 12MB danych, po 4MB dla każdego z czujników. Dane, które zostały przeniesione do pamięci FLASH zostaną zachowane po utracie zasilania. Po zakończeniu podróży dane z pamięci FLASH są przenoszone do PSRAM, łączone z danymi z buforów, a następnie wysyłane na serwer.

8 Komunikacja MQTT

Protokoł MQTT wykorzystywany jest do połączenia systemu z konkretnym użytkownikiem, przesłania z aplikacji webowej konfiguracji czujników oraz do wysyłania danych z sensorów.

8.1 Struktura Tematów

Format podstawowy: $BlackBox/{User}/{MAC}/{Typ}$

8.1.1 Tematy Kontrolne

- .../Pin Weryfikacja PIN-u
- .../Response Odpowiedź na weryfikację (1 sukces / 0 niepowodzenie)
- .../Config Konfiguracja czujników
- .../ConfigResponse Potwierdzenie otrzymania konfiguracji
- \bullet .../Control Kontrola stanu przesyłania danych (true/false)

8.1.2 Tematy Danych

- .../ky026 Dane z czujnika podczerwieni
- .../bmp280 Dane temperatury i ciśnienia
- .../mpu6050 Dane z akcelerometru i żyroskopu

8.2 Format Komunikatów

Dane z czujników przesyłane są w formacie JSON zawierającym:

- timestamp znacznik czasowy pomiaru
- wartości pomiarowe specyficzne dla danego czujnika

9 Funkcjonalności Aplikacji Serwerowej

Aplikacja serwerowa oferuje szeroki zakres funkcjonalności związanych z zarządzaniem użytkownikami, urządzeniami, podróżami oraz wizualizacją danych. Poniżej szczegółowo opisano dostępne funkcjonalności:

9.1 Zarządzanie Użytkownikami

- Rejestracja i logowanie użytkowników: System umożliwia użytkownikom zakładanie kont i logowanie przy użyciu nazwy użytkownika i hasła. Rysunki: 4, 5, 6.
- Zarządzanie urządzeniami:
 - Generowanie 90-sekundowego PINu w celach rejestracji urządzenia do użytkownika. Rysunek: 7
 - Dodawanie nowych urządzeń (identyfikowanych przez adres MAC). Rysunek: 8
 - Usuwanie urządzeń przypisanych do konta użytkownika. Rysunek: 8
 - Zmiana nazw urządzeń w celu łatwiejszej identyfikacji. Rysunek: 8

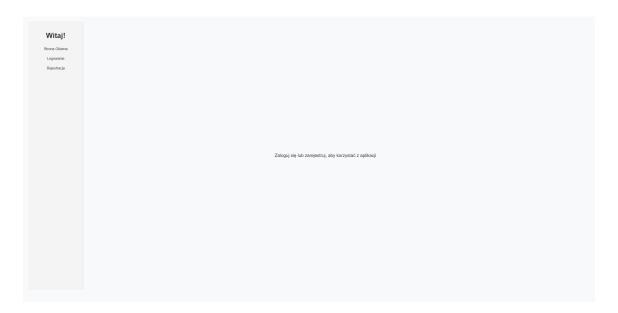
9.2 Zarządzanie Podróżami

- Tworzenie nowych podróży: Użytkownik może inicjować nowe podróże, przypisując je do wybranego urządzenia. Rysunek: 9
- Konfiguracja parametrów podróży: Możliwość dostosowania parametrów pomiarowych, takich jak:
 - Zakres żyroskopu (od $\pm 250^{\circ}/s$ do $\pm 2000^{\circ}/s$).
 - Zakres akcelerometru (od $\pm 2g$ do $\pm 16g$).
 - Filtracja danych żyroskopu i akcelerometru (filtr dolnoprzepustowy).
 - Dokładność pomiarów (ciśnienia, temperatury, tłumienia szumów).
 - Częstotliwość pomiarów temperatury i ciśnienia w sekundach.
- Przeglądanie historii podróży: System oferuje listę poprzednich podróży z informacjami o:
 - Dacie rozpoczęcia i zakończenia podróży.
 - Przypisanym urządzeniu.
 - Szczegółowym widokiem dla każdej podróży.
- Szczegółowy podgląd ostatniej podróży: Podgląd obejmuje dane pomiarowe oraz wizualizacje. Rysunek: 12

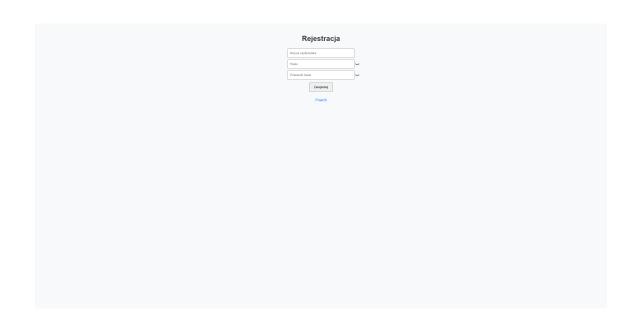
9.3 Wizualizacja Danych

- Prezentacja danych w formie tabel: Dane zarejestrowane podczas podróży (temperatura, ciśnienie, prędkość kątowa, przyspieszenie, podczerwień) są prezentowane w tabelach. Rysunki: 10, 11
- Generowanie wykresów: System automatycznie tworzy wykresy na podstawie danych z czujników:
 - Temperatury w czasie.
 - Ciśnienia w czasie.
 - Prędkości kątowej w trzech osiach (x, y, z).
 - Przyspieszenia w trzech osiach (GX, GY, GZ).
- Eksport danych: Użytkownik może eksportować dane do plików CSV, umożliwiając dalszą analizę.

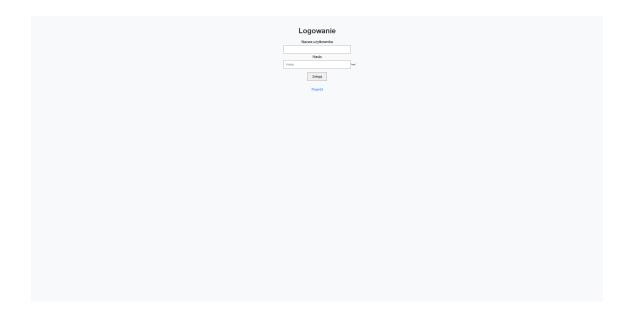
9.4 Przykładowe zrzuty ekranu z aplikacji webowej

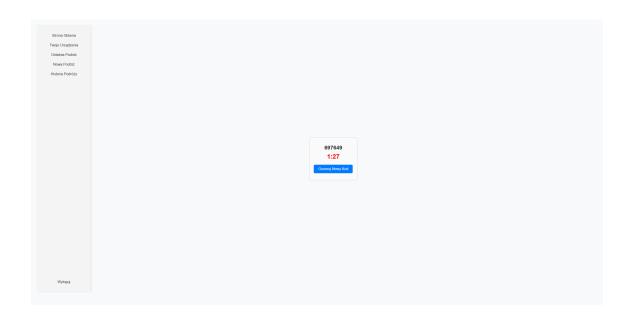
Rysunek 4: Strona główna, gdy użytkownik nie jest zalogowany

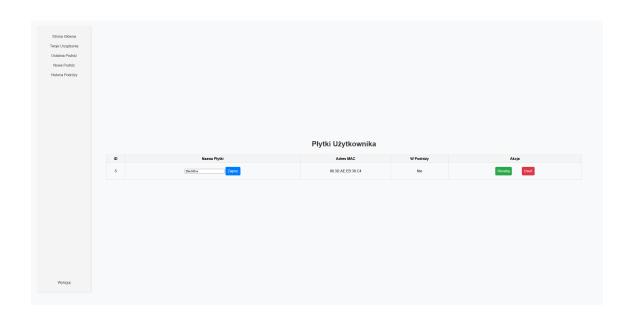
Rysunek 5: Strona rejestracji

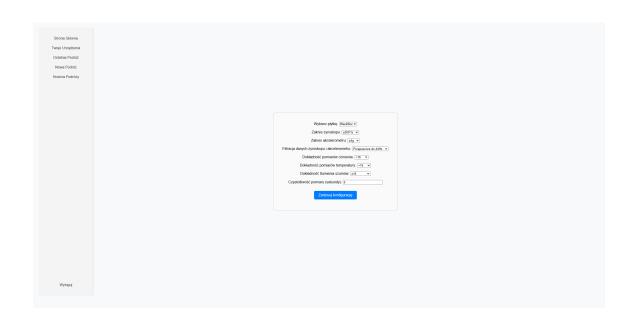
Rysunek 6: Strona logowania

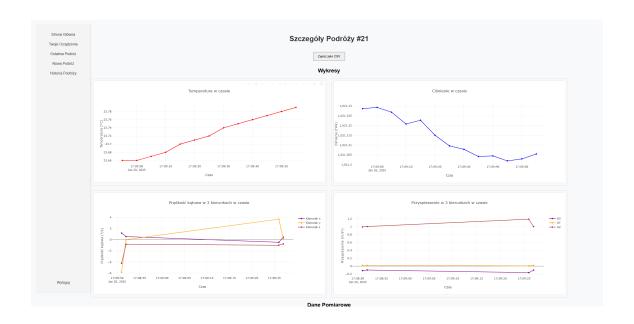
Rysunek 7: Strona główna po zalogowaniu

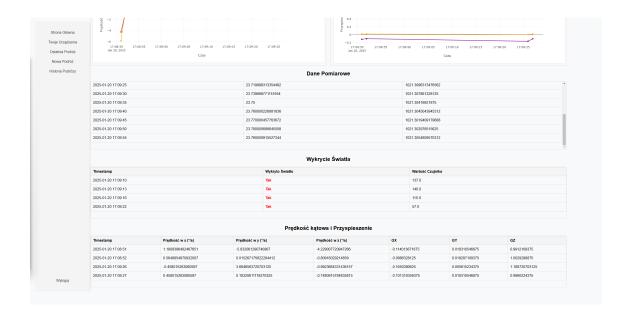
Rysunek 8: Strona z urządzeniami przypisanymi do użytkownika

Rysunek 9: Strona z konfiguracją podróży

Rysunek 10: Strona ze szczegółami podróży cz.1

Rysunek 11: Strona ze szczegółami podróży cz.2

Rysunek 12: Strona z historią podróży